

Lode AERTS

Bisschop van Brugge

„Ik loop hier nu stage”, grapt Lode AERTS tijdens ons gesprek in het bisschopshuis in Brugge. Nog wat onwennig, maar openhartig spreekt de nieuwe bisschop net vóór zijn wijding op 4 december over de taak die hem wacht in een zwaar beproefd bisdom. „Het komt goed”, zegt hij vol vertrouwen. „Dat is geen naïef optimisme, maar geduldige hoop, gedragen door het geloof.”

‘Jezus is geen religieuze saus die je ergens over drapeert’

Ilse VAN HALST

Worstelde hij als tiener met het geloof, inmiddels ruimde die verscheurdheid plaats voor een basisvertrouwen. „Er is Iemand die ons draagt, ook doorheen intens pijnlijke ervaringen. In de zorgen die ik rondom me zie en de beperktheid die ik bij mezelf ervaar, worden ook kansen geboden”, klinkt het overtuigd. „In een samenleving die seculariseert en individualiseert, zijn tegenkrachten mogelijk. Het geloof is daar één van.”

– *Wat was het keerpunt in uw godswijfel?*
De ervaring van vergiffenis. Door te voelen dat je mag herbeginnen, vond ik God. Mijn jongste zus was zwaar gehandicapt. Ze kon haast niets: niet stappen, nauwelijks communiceren, behalve lachen en wenen. „Is daar nu echt niets aan te doen?”, revolteerde ik. „Bestaat God wel? Wat is de zin van zo een bestaan?” Ik besefte dat zelfs in die miserie niet alles hopeloos is en dat ook een leven met veel grenzen zinvol kan worden in een sfeer van verbondenheid en mededogen.

Dat verlost me van een verbetering om alle problemen te willen oplossen. Tegelijk realiseerde ik me dat ik op mijn manier even beperkt was als zij. Ik kon weliswaar lopen, maar het lukte me bijvoorbeeld niet mijn hoge idealen waar te maken. Zij hield me een spiegel voor. Ik zie nu in dat je niet perfect hoeft te zijn. Mijn zus toonde me wie ik ben en verzoende me met wie ik was.

Dat herken ik in de Kerk. „De Kerk is palliatief”, beweren cynici. „Alles moet anders”, zeggen ze. Welnu, er zal niet zomaar een nieuwe Kerk uit de hemel vallen. De Kerk is zoals ze nu is, in dit bisdom met zijn mooie kanten en zijn wonden. Daarin – en niet daarbuiten – moeten we samen stappen doen naar aanvaarding, genezing en vernieuwing.

– *Uit een onderzoek bleek dat vele priesters zich depressief voelen. Herkent u dat?*

Ik ben een gelukkige priester. De kern van het geloof is een Blijde Boodschap. Geloof is vreugde. De nabijheid van Jezus verandert je vanbinnen. Hij is geen religieuze saus die je ergens overheen drapeert.

Toch herken ik die langdurige neerslachtigheid bij collega's en gelovigen op vele plaatsen. In Brugge zal het niet an-

Lode Aerts: „Dankzij mijn gehandicapte zus ben ik wie ik ben.” © Violet Corbett Brock

ders zijn. We moeten dat ernstig nemen en ernaar luisteren. Een oplossing kan ik niet uit mijn hoed toveren. Bij mij helpt het alvast te beseffen dat we niet alles zelf hoeven te doen. Jezus genas ook niet alle zieken. Hij preekte ook niet overal. En af en toe vroeg Hij zijn leerlingen om samen met Hem uit te rusten op een stille plek.

„Geloven geeft me een boost van vreugde. Dat mag zonder gêne klinken”

– *Zijn we vandaag te verlegen als christen?*

We moeten de kerkelijke situatie in de hedendaagse cultuur aanvaarden, zonder wrok of verwijt. Ik leef net graag in deze tijd. En daarin hoeven we echt niet te zwijgen over zoiets moois als het evangelie. Het geeft me een boost van vreugde en energie. Dat mag zonder gêne klinken.

We moeten vrijmoedig deelnemen aan het maatschappelijke debat. Dat veron-

derstelt een onbevangenheid die we nog enigszins moeten leren. Wat me daarbij na aan het hart ligt, zijn de kwestie van de vluchtelingen, de kloof tussen arm en rijk, de eenzaamheid van ouderen en de zoektocht naar zin van jongeren. Ouderen voelen zich vaak overbodig en menen onterecht dat ze anderen tot last zijn. Ook zij horen erbij.

– *Het weerklinkt als een mantra: „We zijn een minderheidskerk, maar willen actief aanwezig zijn in de samenleving.” Doen we dat wel?*

We zijn inderdaad niet meer zo talrijk. Ik lig daar niet wakker van. Het is zoals het is. Getallen van kerkgangsters zeggen trouwens niet alles. Is wie nooit ter kerke gaat geen christen? Soms vind ik meer geloof bij wie niet naar de viering komt en meer cynisme bij wie 's zondags in de kerk zit. Feit is wel dat onze parochies zwakker worden. Ik ken ook mensen die een goed en zinvol leven leiden zonder God. Christenen hebben niet het alleenrecht op goedheid. Ik geloof vast dat God de goedheid zelf is en aanwezig is in iedereen, ook in wie leeft zonder God. Alleen herkennen ze Hem niet. Het mooiste wat hen

kan overkomen, is dat hun ogen opengaan voor Hem.

– *Sommigen maken kanttekeningen bij de servicepastoraal. Hoe staat u daar tegenover?*

Ze beschouwen de plechtige communie als een plechtige komedie. „Het is toch de laatste keer dat we hen in de kerk zien”, zuchten ze. Ten onrechte. Als de viering op zich authentiek was, betekent het al heel wat voor hen. Blijven ze nadien komen? Ze zijn welkom. Komen ze niet? Wel, het is mooi geweest. En wie weet...

Hetzelfde geldt voor mensen die kerkelijk willen huwen. Is hun huwelijksviering een service? Natuurlijk, maar de grootste dienst gebeurt aan ons. We mogen getuige zijn van iets dat groeit, menselijk, relationeel en religieus. Ik pleit ervoor om meer gastvrij met hen op ontdekking te gaan van Gods liefde in de broosheid van hun relatie. Zo zal de Kerk het evangelie hervinden. Niet belerend, maar verbonden met de mensen. En dan doen aantallen er niet toe.